

Avdelningen för energieffektivisering
Enheten för resurseffektivt samhälle

Utlysning: Energi- och klimatomställning i offentlig sektor, från kunskap till praktisk tillämpning

Energimyndigheten utlyser omkring 25 miljoner kronor inom programmet Lokal och regional kapacitetsutveckling under åren 2019-2020. Stödet har fokus på att utveckla offentlig sektors organisatoriska förmåga att bidra till energi- och klimatomställningen. Stödet kan sökas av offentliga aktörer på lokal och regional nivå.

Sista ansökningsdag är 24 april 2019, klockan 12.00

Energimyndigheten utlyser medel till offentliga aktörer på lokal och regional nivå, som vill öka och utveckla sin förmåga att arbeta med energi- och klimatomställning. Projekt som kan få stöd ska ha fokus på utvecklande processer, samverkansformer och arbetssätt för att omsätta beprövade erfarenheter och kunskap i praktisk tillämpning. Detta kan även inkludera projekt som syftar till att ta fram och implementera besluts- och kunskapsunderlag eller vägledningar, för att ge stöd till evidensbaserade och effektiva insatser.

Projekten bör relatera till hur Plan- och bygglagen, Miljöbalken eller Lagen om offentlig upphandling kan tillämpas för ökad energi- och klimatomställning. Projekten ska, utifrån den sökandes behov och utmaningar, utgå från framtagen kunskap och anpassa och implementera den i praktisk tillämpning.

Bakgrund

Offentlig sektor på lokal och regional nivå har en viktig roll och goda förutsättningar att bidra till energi- och klimatomställning. Tidigare erfarenheter visar på att det finns behov av att utveckla samverkansformer, processer och arbetssätt för att bättre kunna hantera frågor som rör energi- och klimatomställning i befintlig verksamhet. Det finns även behov av ett utvecklat ledarskap och en förbättrad dialog mellan olika aktörer i samhället, liksom väl avvägda beslutsunderlag och vägledningar som kan ge stöd i arbetet med att tillämpa och integrera energi- och klimataspekter i befintlig lagstiftning.

Det finns mycket framtagen kunskap redan, både genom forskning och metoder som andra projekt provat framgångsrikt. Dessa kunskaper behöver implementeras och anpassas, för att göra nytta hos fler aktörer som har liknande utmaningar och behov. En sådan lärandekultur och kunskapsöverföring måste aktivt tillämpas och hela tiden utvecklas med individerna i en organisation.

Som resultat av denna utlysning vill vi se att personer med mandat och förmåga att påskynda energi- och klimatomställningen i offentlig sektor till år 2030 har ökat sin egen förmåga, likväl som en ökad organisatorisk förmåga, att integrera frågor som rör energiomställning och minskad klimatpåverkan.

Exempel på projekt som kan få stöd är:

Projekt som kan få stöd ska ha fokus på processer, arbetsätt, metoder och/eller analysverktyg och vägledningar i syfte att åstadkomma ökad förmåga att arbeta med frågor som rör energi- och klimatomställning i offentlig sektor, från ledningsnivå till operativ verksamhet. Arbetet ska ha sin utgångspunkt i vetenskaplig grund eller tidigare beprövad erfarenhet.

Vi ser gärna projekt, som utifrån Plan- och bygglagen, Miljöbalken och Lagen om offentlig upphandling, omfattar exempelvis:

- offentlig upphandling av energi- och resurseffektiva varor och tjänster hela vägen från beställare till uppföljning och utvärdering. Det kan exempelvis vara framtagande av vägledningar eller nya rutiner utifrån behovsanalyser och marknadsdialoger för att på olika sätt ställa energi- och hållbarhetskrav i upphandling av mer energieffektiva lösningar.
- miljöbalkens tillämpning för ökad energihushållning och användning av förnybara energikällor. Det kan exempelvis vara projekt som syftar till samverkan med andra verksamheter och uppdrag för att integrera energi- och klimatfrågor inom fler områden och mot olika målgrupper. Det kan också vara framtagande av vägledningar och kunskapshöjande insatser och metoder gentemot olika befattningar och beslutsfattare eller för utveckling av verksamheten.
- plan- och bygglagens tillämpning för ökat fokus på energiomställning och minskad klimatpåverkan hela vägen från översiktsplanering till detaljplanering, strategier och bygglov. Det kan exempelvis vara projekt som synliggör energi- och klimatpåverkan vid olika lokaliseringsalternativ, energiomställning i plan- och byggprocessen, eller trafik- och parkeringsplanering som tar sin utgångspunkt i ett mer transporteffektivt samhälle, så att väl avvägda beslut kan fattas. Projekten kan gärna synliggöra kopplingar mellan energieffektivisering och minskad sårbarhet och ökad robusthet vid en kris, med koppling till planeringsprocessen.

Vi ser också gärna projekt som utvärderar och aggregerar erfarenheter från tidigare insatser som rör planeringsprocessen, transporteffektivt samhälle och offentlig upphandling för att sedan sammanställa och tillgängliggöra det för bredare spridning till offentliga aktörer.

Mer information om programmet och tidigare utlysningar finns att läsa [här](#).

Omfattning och målgrupp

Utlysningen riktar sig till offentliga aktörer på lokal eller regional nivå, såsom kommun, landsting, regionala energikontor, aktörer med regionalt utvecklingsansvar eller länsstyrelser. Vi ser gärna sökanden som tidigare inte blivit beviljade medel från programmet Lokal och regional kapacitetsutveckling 2018-2020. Aktörer som företräder intresseorganisationer, akademi eller näringslivet har inte möjlighet att ta del av stödet inom ramen för denna utlysning, men får gärna vara med i genomförandet av projekten på lokal och regional nivå.

Projektet ska kunna påbörjas 2019-06-17 och kan hålla på som längst till 2020-10-31.

Energimyndigheten har avsatt omkring 25 miljoner kronor för projekt fram till 2020. Vi ser gärna att ansökningarna omfattar mellan 700 000 kr och 1 500 000 kr vilket innebär att omkring 20-25 projekt kommer att kunna få finansiering inom ramen för denna utlysning. Utlysningen avser stöd i form av bidrag upp till 100 % av stödgrundade projektkostnader. Sökande har rätt att göra påslag för sina faktiska indirekta kostnader med högst 30 % på sina stödberättigande personalkostnader (lön + lönebikostnader) för projektet.

Medlen inom denna utlysning får användas till:

- Implementering, kunskapsöverföring och utvärderingar av verktyg, metoder, statistik, vägledningar, processer, arbetssätt, policys och riktlinjer och annat kunskapsunderlag.
- Sammanställningar av vägledningar och kunskapsunderlag utifrån beprövad erfarenhet eller vetenskaplig grund.
- Samordning, samverkan och erfarenhetsutbyte mellan offentliga aktörer på lokal och regional nivå samt mellan offentliga aktörer och andra aktörer i samhället.

Krav och kriterier

Följande krav finns på ansökan gällande mål, utförande och uppföljning:

- Projekten *ska* grundas i en tydlig problembild, vilken ska beskrivas i ansökan, d.v.s. projekten ska syfta till att uppfylla ett behov/lösa ett problem relaterat till energi eller klimat inom den offentliga sektorn.
- Projekten *ska* i ansökan ange vilken forskning eller beprövad erfarenhet från exempelvis andra projekt eller insatser som detta projekt baseras på. Den tidigare forskningen eller projekten behöver inte vara finansierad av Energimyndigheten. Sökande *ska* i ansökan beskriva hur de inom projektet avser att tillämpa/implementera denna kunskap.
- Projekten *ska* ha en tydlig projektlogik. Effekt- och projektmål, aktiviteter och hur de bidrar till projektmålet, budget samt utvärdering är viktiga delar i projekten som *ska* vara väl beskrivna i ansökan.

Effekt målet ska formuleras så att det beskriver vilken vinst/effekt/fördel i samhället som projektet ska *bidra till* att uppnå på lång sikt, ett framtida tillstånd cirka 5–10 år efter projektets slut.

Projekt målet visar vilket syfte eller vilken huvudinriktning projektet har. Projekt målet ska formuleras så att det beskriver vad projektet resulterar i och vad det levererar när det avslutas. Projekt målet ligger till grund för möjligheterna att nå effekt målet. Projekt målet ska kunna formuleras i en enda mening och det ska gå att mäta. För att veta om projektet uppfyller projekt målet ska nuläget beskrivas i ansökan.

Projektet kan också ha flera **delmål**, som alla ska vara mätbara. De aktiviteter ni genomför i projektet ska leda till att ni når era delmål, och i förlängningen projektmålen. Delmålen kan ha olika tidsperspektiv; något kanske ska nås efter bara några månader och några efter ett eller två år men senast vid projektslut.

En del projekt kan ha en förväntad siffra för till exempel hur många kommuner som ska delta eller för hur många underlag som ska tas fram inom projektet. Detta är inte mål utan direkta och mätbara **resultat** av projektets aktiviteter. De hör därför till aktivitetsplaneringen, inte till målformuleringen.

Sökande ska beskriva hur de tänkt utvärdera både hur projektet har gått och hur den organisatoriska förmågan har utvecklats genom projektet.

- Sökande ska i ansökan beskriva hur projektet samverkar och/eller förstärker effekterna av andra pågående lokala, regionala eller nationella satsningar inom energi- och klimatarbetet.
- Sökande ska beskriva organisationens kapacitet att genomföra projektet. Beskriv vilka kompetenser eller förvaltningar som kommer delta inom organisationen samt om ni tar hjälp av andra med ytterligare kompetens som behövs för att driva projektet.
- Sökande ska i ansökan, om det är ett samverkansprojekt med flera stödmottagande parter, tydliggöra vilken/vilka aktörer som deltar i projektet och i vilken omfattning. Sökanden ska också ange hur mycket tid dessa aktörer ska få ersättning för. Denna samverkan kan ske på olika sätt. Exempelvis kan flera kommuner gå ihop och söka ett projekt med en kommun som ansvarig projektägare och övriga kommuner som stödmottagande parter, eller så kan en regional aktör vara projektägare med flera kommuner som stödmottagande parter.

- Sökande *ska* i ansökan beskriva hur väl projektet beaktar hållbar utveckling ur flera perspektiv samt uppfyllande av miljö kvalitetsmål. Projektet *ska* också beskriva vilket eller vilka av de globala utvecklingsmål som utgör Agenda 2030 som projektet kan bidra till att nå.
- Ansökningarna *ska* vara väl genomarbetade och fullständiga. I ansökan *ska* projektets totala kostnader och finansiering göras tydliga.
- Energimyndigheten arbetar för att främja mångfald och jämställdhet och vi *uppmärksammar* därför den sökande att beakta dessa frågor vid sammansättningen av projektgruppen, i valet av projektledare samt vid framtagandet av projektets genomförande, innehåll, mål och effekter.

Så här ansöker du om medel

Ansökan ska i första hand skrivas på svenska. Ansökan ska skrivas enligt *Anvisningar för sökande* och i första hand lämnas in via Energimyndighetens elektroniska ansökningsverktyg E-kanalen som finns under e-tjänster på Energimyndighetens [webbplats](#). Tänk på att skaffa användarbehörighet i E-kanalen i god tid eftersom det kan ta några dagar.

Utlysningen är öppen under perioden 20 februari till 24 april. **Den fullständiga ansökan ska vara inlämnad senast den 24 april 2019 kl 12.00.**

För att skapa er ansökan i E-kanalen går ni in under Ny ansökan i vänsterspalten och klickar sedan i utlysning. Sedan väljer ni ”Programmet Lokal och regional kapacitetsutveckling-kapacitet” i rullistan för program och sedan utlysningen ”Stöd till energi- och klimatomställning i offentlig sektor” i rullistan nedanför. Fältet stimulans effekt i lämnas tomt i ansökan.

Bedömning av ansökningar

Energimyndigheten bedömer ansökan utifrån de krav och kriterier på ansökan som nämns ovan samt följande bedömningsgrunder:

- Projektets kvalitet – Vi tittar på om projektlogiken och budget hänger ihop på ett relevant och genomförbart sätt.
- Projektens energirelevans – Vi tittar på hur väl projektet bidrar till energiomställning och minskad klimatpåverkan samt även hur projektet beaktar hållbar utveckling ur flera perspektiv samt uppfyllande av miljö kvalitetsmål och globala utvecklingsmål inom Agenda 2030.
- Resultatnytta – Vi tittar på hur generellt tillämpbara resultaten är för andra offentliga aktörer.
- Jämställdhet och mångfald - Vi tittar på er beskrivning av hur ni tänker beakta dessa frågor i ert projekt.

- Geografisk och aktörmässig spridning – Vi tittar på den geografiska spridningen över landet utifrån denna och tidigare utlysningar inom programmet Lokal och regional kapacitetsutveckling 2018-2020. Vi kommer även väga in fördelningen mellan olika typer av aktörer som länsstyrelser, energikontor och stora och små kommuner för att hela projektportföljen ska spegla mångfalden av offentliga aktörer.

Vad händer efter att jag lämnat in min ansökan?

Efter att ni har lämnat in er ansökan får ni ett besked om att vi tagit emot er ansökan. Därefter tilldelas er ansökan en handläggare och er ansökan bedöms av en grupp handläggare. Energimyndigheten fattar därefter beslut om bifall eller avslag för er ansökan. Beslut om ansökningar förväntas vara fattade inom två månader efter sista ansökningsdag. Detta kan dock påverkas av antalet inkomna ansökningar.

Beslutet om ekonomiskt stöd grundas på den inskickade ansökan, men Energimyndigheten kan komma att begära in kompletteringar. Beslut om ekonomiskt stöd förutsätter att tillräckliga medel finns avsatta.

Beslut meddelas skriftligen.

Om ni beviljas stöd

För att stödet ska kunna betalas ut måste behörig företrädare för stödmottagaren bekräfta att denne har tagit del av Energimyndighetens beslut och accepterar villkoren för stödet.

Utbetalning av stödet sker efter en utbetalningsplan som finns beskriven i beslutet. För mer information om utbetalning, se den villkorsbilaga som skickas med tillsammans med beslutet om ditt stöd.

Fortsatt utbetalning av projektmedel sker under förutsättning att projektet, enligt lägesrapport som ska inlämnas enligt beslut om projekt, följer beslutad projektplan. Energimyndighetens beslut om stöd, som inte avser innevarande budgetårs anslagsmedel, beviljas under förutsättning att Energimyndigheten disponerar erforderliga medel.

Åtterrapporering

Stödmottagare förväntas ha kontakt med en handläggare på Energimyndigheten som följer projektet. De som beviljats ekonomiskt stöd förväntas också delta på erfarenhetsutbyten med andra projekt som fått stöd inom programmet.

Under projekttiden ska sökanden lämna lägesrapporter och ekonomiska redovisningar enligt de mallar som återfinns på Energimyndighetens webbplats. En skriftlig slutrapport av projektet ska lämnas in vid projektslut samt sammanfattas med betoning på projektets resultat.

I samband med lägesrapportering kommer en enkät skickas ut för att kvalitativt följa upp den organisatoriska kapacitetsutvecklingen.

En återrapporteringsplan finns i samtliga beviljade beslut.

Outnyttjade medel ska betalas tillbaka till Energimyndigheten efter projektavslut.

Frågor?

Rebecka Marklund, handläggare

Telefon: 016-542 06 35

E-post: rebecka.marklund@energimyndigheten.se

Pernilla Rinsell, handläggare

Telefon: 016-544 20 09

E-post: pernilla.rinsell@energimyndigheten.se

Olov Åslund, handläggare (frånvarande 16 april-24 april)

Telefon: 016-544 21 57

E-post: olov.aslund@energimyndigheten.se